

(To be filled up by the candidate by *blue/black ball-point pen*)

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Roll No.

(Write the digits in words) .....

Serial No. of OMR Answer Sheet .....

(2016)

Day and Date .....

(Signature of Invigilator)

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES(Use only *blue/black ball-point pen* in the space above and on both sides of the OMR Answer Sheet)

1. Within 10 minutes of the issue of the Question Booklet, check the Question Booklet to ensure that it contains all the pages in correct sequence and that no page/question is missing. In case of faulty Question Booklet bring it to the notice of the Superintendent/Invigilators immediately to obtain a fresh Question Booklet.
2. Do not bring any loose paper, written or blank, inside the Examination Hall *except the Admit Card without its envelope.*
3. A separate Answer Sheet is given. *It should not be folded or mutilated. A second Answer Sheet shall not be provided. Only the Answer Sheet will be evaluated.*
4. Write your *Roll Number and Serial Number of the Answer Sheet* by pen in the space provided above.
5. *On the front page of the Answer Sheet, write by pen your Roll Number in the space provided at the top, and by darkening the circles at the bottom. Also, wherever applicable, write the Question Booklet Number and the Set Number in appropriate places.*
6. No overwriting is allowed in the entries of Roll No., Question Booklet No. and Set No. (if any) on OMR sheet and also Roll No. and OMR sheet No. on the Question Booklet.
7. Any changes in the aforesaid entries is to be verified by the invigilator, otherwise it will be taken as unfair means.
8. Each question in this Booklet is followed by four alternative answers. *For each question, you are to record the correct option on the Answer Sheet by darkening the appropriate circle in the corresponding row of the Answer Sheet, by ball-point pen as mentioned in the guidelines given on the first page of the Answer Sheet.*
9. For each question, darken only one circle on the Answer Sheet. If you darken more than one circle or darken a circle partially, the answer will be treated as incorrect.
10. *Note that the answer once filled in ink cannot be changed.* If you *do not wish to attempt* a question, leave all the circles in the corresponding row blank (such question will be awarded zero marks).
11. For rough work, use the inner back page of the title cover and the blank page at the end of this Booklet.
12. Deposit *only the OMR Answer Sheet* at the end of the Test.
13. You are not permitted to leave the Examination Hall until the end of the Test.
14. If a candidate attempts to use any form of unfair means, he/she shall be liable to such punishment as the University may determine and impose on him/her.

[उपर्युक्त निर्देश हिन्दी में अन्तिम आवरण-पृष्ठ पर दिये गये हैं।]

Total No. of Printed Pages : 18

Note : (i) Attempt as many questions as you can. Each question carries 3 (three) marks. **One mark will be deducted for each incorrect answer. Zero mark will be awarded for each unattempted question.**

अधिकाधिक प्रश्नों को हल करने का प्रयत्न करें। प्रत्येक प्रश्न 3 (तीन) अंक का है। प्रत्येक गलत उत्तर के लिए एक अंक काटा जायेगा। प्रत्येक अनुत्तरित प्रश्न का प्राप्तांक शून्य होगा।

(ii) If more than one alternative answers seem to be approximate to the correct answer, choose the closest one.

यदि एकाधिक वैकल्पिक उत्तर के निकट प्रतीत हों, तो निकटतम सही उत्तर दें।

1. आध मानवाने सुरुवातीला कोणत्या भाषेचा वापर केला ?
 (1) ध्वनि भाषा   (2) संकेत भाषा   (3) बोली भाषा   (4) चित्र भाषा
2. 'कान्ता सम्मितयोपदेश' हे काव्य प्रयोजन कोणत्या साहित्यशास्त्रकारानं सांगितले आहे ?
 (1) दण्डी   (2) मम्मट   (3) विश्वनाथ   (4) कुंनक
3. वारकरी संप्रदायात कोणत्या संनाचा उल्लेख 'भाऊबी' असा केला जातो ?
 (1) तुकाराम   (2) बहिणाबाई   (3) जनाबाई   (4) ज्ञानदेव
4. वाङ्मयीन महात्मतेची संकल्पना कोणा मांडला ?
 (1) वा० म० जोशी   (2) वा० ल० कुल्कर्णी
 (3) दि० के० बेडेकर   (4) बा० सा० मर्ढेकर
5. मराठीतील पहिला शब्दकोश कोणा तयार केला ?
 (1) विल्यम जोन्स   (2) फादर स्टीफन्स
 (3) मोल्सबर्थ   (4) रास्किन्स्टन

6. दलितांच्या जागृतीसाठी डॉ० बाबासाहेब आंबेडकर यांना कोणते नियतकालिक कादले ?
 (1) मराठा (2) अरिमतादर्श (3) बहिष्कृत भारत (4) केसरा
7. 'झेंडूची फुले' मधील कविता कोणत्या काव्य प्रकारात मोडतात ?
 (1) भावगीत (2) कथाकाव्य (3) विडंबन काव्य (4) खंडकाव्य
8. ताणी, ताम्रपट, शिलालेख या प्राचीन साधनांचा अभ्यास करणारी अभ्यासशाखा कोणती ?
 (1) वर्णनात्मक (2) ऐतिहासिक (3) कालक्रमिक (4) द्विकालिक
9. अलंकारांना 'विभ्रम' असे कोणी संबोधिले आहे ?
 (1) द० के० केळकर (2) कृ० पां० कुलकर्णी
 (3) रा० श्री० जोग (4) वामन
10. दुर्बोधतेचा व अश्लीलतेचा आक्षेप कोणत्या मराठी कवीच्या कवितेवर घेतला गेला ?
 (1) शरच्चंद्र मुक्तिबोध (2) विंदा करंदीकर
 (3) बा० सा० मर्डेकर (4) नामदेव दसाळ
11. आधुनिक मराठीत रूपक कथा लेखनाचा उल्लेखनीय प्रयत्न कोणी केला ?
 (1) वि० सी० गुर्जर (2) ना० सा० फडके
 (3) विश्राम बेडेकर (4) वि० स० खांडेकर
12. चिमणराव आणि गुंडयाभाऊ या विनोदा पात्रांचे निर्माते कोण ?
 (1) प्र० के० अत्रे (2) चिं० वि० जोशी
 (3) श्री० कृ० कोष्टकर (4) पु० ल० देशपांडे
13. ज्ञानेश्वरातील अपपाठ काढून तिची पाठ शुद्ध संहिता प्रथम कोणा सिद्ध केली ?
 (1) सच्चिदानंद बाबा (2) नामदेव
 (3) एकनाथ (4) वि० का० राजवाडे
14. 'संगीत सौभद्र' हे कोणत्या प्रकारचे नाटक आहे ?
 (1) इंग्रजी ऑपेराच्या धरतीची संगीतिका
 (2) विष्णुदास भावेप्रणीत पौराणिक परंपरेतील आख्यान
 (3) शोकात्मिका
 (4) लोकपरंपरेतील वगनारव

15. साहित्यकृतीच्या घाटास कोणत्या समीक्षा पद्धतीत प्राधान्य दिले आहे ?
 (1) आस्वादक (2) रूपवादी (3) मार्क्सवादी (4) ऐतिहासिक
16. मराठी नवकयेचे प्रवर्तक कोणास मानले जाते ?
 (1) ह० ना० आपटे (2) ना० सी० फडके
 (3) गंगाधर गाडगीळ (4) वामन चोरघडे
17. 'वाक्यं रसात्मकं काव्यं' ही काव्याची व्याख्या ..... यांनी केली आहे।
 (1) रूद्रट (2) आनंदवर्धन (3) विश्वनाथ (4) भामह
18. 'मोडून पडला संसार तरी मोडला नाही कणा पाठीवरती हात ठेवून नुसते त्यडे म्हणा' या काव्ययंक्ता कोणाच्या कविते लीख आहेत ?
 (1) सुरेश भट (2) कुसुमाग्रज (3) वसंत बापट (4) वा० रा० कान्त
19. मराठीत समाजशास्त्रीय पद्धतीच्या कादंबरीलेखनाचा प्रारंभ कोणी केला ?
 (1) ना० वि० कुलकर्णी (2) वि० स० खांडेकर
 (3) श्री० व्यं० केतकर (4) भालचंद्र नेमाडे
20. 'दिण्णले त्राहिल्ले उल्लविरे तत्थ भरह हे' असा मराठी माणसाचा उल्लेख कोणत्या ग्रंथात आढळतो ?
 (1) विवेकसिंधु (2) कुवलयमाला (3) ज्ञानेश्वरी (4) लोकाचरित्र
21. 'संशयकल्लोळ' नाटक कोणत्या स्वरूपाचे आहे ?
 (1) अनुवादित (2) स्वतंत्र (3) रूपांतरित (4) शब्दशः भाषांतरित
22. 'कलेसाठी कला' या मताचा पुरस्कार कोणी केला ?
 (1) वा० म० जोशी (2) श्री० व्यं० केतकर
 (3) ना० सा० फडके (4) ह० ना० आपटे
23. व्याजोक्ती आणि वक्रोक्तीमुळे कोणाचे निबंधलेखन प्रक्षोभक ठरले ?
 (1) बाळ गंगाधर तिळक (2) अच्युत बळवंत कोल्हटकर
 (3) शिवराम महादेव परांजपे (4) गोपाल गणेश आगरकर

24. महाराष्ट्रातील कीर्तनपरंपरेचे उद्गाते कोण ?
 (1) एकनाथ (2) नामदेव
 (3) तुकाराम (4) बाबा महाराज सातारकर
25. पुढीलपैकी बरोबर मत कोणते ?
 (1) भाषा ईश्वराने निर्माण केली (2) भाषा राजाने निर्माण केली
 (3) भाषा धर्माने निर्माण केली (4) भाषा समाजाने निर्माण केली
26. रोमन लिपीत लिहिलेला मध्ययुगीन मराठी ग्रंथ कोणता ?
 (1) हरिवंशपुराण (2) क्रिस्तफराण (3) महापुराण (4) गणेशपुराण
27. मराठी रंगभूमीच्या पडत्या काळात विनोदा नाटक लिहून तिला कोणत्या नाटककाराने सावरले ?
 (1) वसंत कानेटकर (2) पुं लं देशपांडे
 (3) प्र० के० अत्रे (4) लक्ष्मण देशपांडे
28. इ० स० 1800 से 1874 या वाङ्मयीन कालखंडांस कोणत्या नावाने संबोधण्यात येते ?
 (1) कृषी युग (2) भाषांतर युग (3) सुवर्ण युग (4) यंत्र युग
29. 'विभावानुभाव व्यभिचारी संयोगात् रस निष्पत्तिः' हे सूत्र कोणत्या साहित्यशास्त्रकाराने सांगितले आहे ?
 (1) विश्वनाथ (2) भरत (3) भामह (4) अभिनव गुप्त
30. पुढीलपैकी मराठातील आद्य चरित्र ग्रंथ कोणता ?
 (1) स्मृतिस्थळ (2) लीलाचरित्र
 (3) सप्तप्रकरणात्मक चरित्र (4) भक्तविजय
31. 'सदाशिव पेठी' असा आक्षेप कोणाच्या कादंबऱ्यावर घेतला गेला ?
 (1) ना० ह० आपटे (2) ह० ना० आपटे
 (3) ना० स० रिसबूड (4) श्री० व्यं० केतकर
32. 'दुसरे केशवसुत' असा मर्देकरांचा गौरव कोणत्या समीक्षकाने केला आहे ?
 (1) रा० श्री० जोग (2) दि० के० बेडेकर
 (3) रा० भा० पाटणकर (4) गंगाधर गाडगीळ

33. ग्रामीण जीवनातील माण सांचे दर्शन घडविणारा व्यंकटेश माडगूळकर यांचा कथासंग्रह पुढीलपैकी कोणता ?
 (1) माणसं (2) नातीगोती (3) माणदेशी माणसं (4) मातीखालची माती
34. मुसलमानी मराठा संत कवीचा ग्रंथ पुढीलपैकी कोणता ?
 (1) योग संग्राम (2) हस्तामस्तक (3) गीतार्णव (4) मानसपूजा
35. एकशे आठ प्रकारांची रामायण रचण्याचा प्रयत्न कोणत्या कवीने केला ?
 (1) रघुनाथपंडित (2) मुक्तेश्वर (3) रामदास (4) मोरोपंत
36. अनुकरण किंवा प्रतिध्वना सिद्धान्त कोणी मांडला ?
 (1) डॉ० गायगर (2) जेस्पर्सन (3) मैक्समुल्लर (4) प० ल० वैध
37. बहिणाबाई चौधरी यांची काव्यरचना कोणत्या बोलीत आहे ?
 (1) वन्हाडी (2) डांगी (3) अहिराणा (4) नागपुरा
38. जनसामान्यांना अध्यात्म सोपे करून सांगण्यासाठी एकनाथांनी कोणता काव्यप्रकार वापरला ?
 (1) भाष्य (2) धवळे (3) भारूड (4) आख्यान
39. कोणत्या मराठी संताचे अभंग शिखांच्या 'गुरुग्रंथ साहेबा' त समाविष्ट आहेत ?
 (1) तुकाराम (2) एकनाथ (3) नामदेव (4) शेख महंमद
40. शेतकऱ्यांच्या व्यथा-वेदनांनी आणि कैफियतीने भरलेली कविता कोणाची ?
 (1) ग० ल० टोकळ (2) वि० म० कुलकर्णी
 (3) यशवंत (4) इंद्रजित भालेराव
41. राम गणेश गडकरी यांना विनोदी लेखन कोणत्या टोपणनावाने केले ?
 (1) केशव कुमार (2) ठण ठण पाळ
 (3) बाळकराम (4) अलाणे फलाणे
42. देवदासींच्या जीवनावरीले कादंबरी पुढीलपैकी कोणता ?
 (1) रंगली ओठावर लावणी (2) भावीण
 (3) काम कामायनी (4) डोळे मोडित राधा चाले

43. मराठी संगीत नाटकाचे युग निर्माण करण्याचे श्रेय कोणाकडे जाते ?
 (1) गोविंद बल्लाळ देवले (2) अण्णासाहेब किर्लोस्कर
 (3) वसंत कानेटकर (4) विद्याधर गोखले
44. मराठी लघुनिबंधाला ना० सी० फडके यांनी कोणते नाव दिले ?
 (1) गोड गोष्टी (2) स्फुट गोष्ट
 (3) गुजगोष्ट (4) सुरस आरिण चमत्कारिक गोष्टी
45. 'माझ्या मना बन दगड।' ही कविता कोणी लिहिला ?
 (1) मंगेश पाडगावकर (2) बा० सा० मर्ढेकर
 (3) शरच्चंद्र मुक्तिबोध (4) विंदा करंदीकर
46. 'श्री चामुंडरायें करवियलें, श्री गंगराजे सुन्वाले करवियलें' या ओळी कोणत्या शिलालेखातील आहेत ?
 (1) पंढरपूर (2) पाटण (3) अक्षी (4) श्रवण बेळगोळ
47. 'दिवस असे होते !' या आत्मचरित्राचे लेखक कोण ?
 (1) प्र० के० अत्रे (2) वि० द० घाटे
 (3) बाबूराव बागूल (4) ना० ग० गोरे
48. वन्यजीवनदर्शन हे कोणाच्या कथालेखनाचे खास वैशिष्ट्य ?
 (1) व्यंकटेश माडगूळकर (2) भानू शिरधनकर
 (3) अरविंद गोखले (4) मारुती चित्तमपल्ली
49. 'आमचा बाप आणि आम्ही' या आत्मकथनाचे लेखक कोण ?
 (1) प्र० ई० सोनकांबळे (2) शंकरराव खरात
 (3) गंगाधर पानतावणे (4) नरेंद्र जाधव
50. 'मले-तुले' अक्षी भाषेचा रूपे कोणत्या बोलीत येतात ?
 (1) अहिराणी (2) सातारी (3) लमाणी (4) डांगी
51. वाचताक्षणी अर्थ समजणे हा कोणत्या काव्यगुणाचा धर्म आहे ?
 (1) ओज (2) माधुर्य (3) प्रसाद (4) सौकुमार्य

52. मराठी हा कोणत्या भाषेपासून उद्भवला आहे ?
 (1) कानडी (2) संस्कृत (3) हिंदी (4) इंग्रजी
53. पुढीलपैकी कोणती विभक्ती मानण्याबाबत मराठी व्याकरणकारांत एकवाक्यता नाही ?
 (1) षष्ठी (2) संबोधन (3) द्वितीया (4) चतुर्थी
54. शेतकऱ्याचे अज्ञान आणि शोषण यांचे चित्रण करणारे मराठीतील पहिले नाटक कोणते ?
 (1) भाऊ बंदकी (2) सोन्याचा कळस
 (3) तृतीय रत्न (4) म्युनिसिपालिटी
55. पुढीलपैकी कोणता कथासंग्रह पु० ल० देशपांडे यांचा नाही ?
 (1) नसती उठाठेव (2) खोगीरभरती (3) खिल्ली (4) निळासावळा
56. 'युगे अष्टावीस विटेवरी उभा। वामांगी रखुमाई दिसे दिव्य शोभा' या आरतीचे कर्ते कोण ?
 (1) जनाबाई (2) नामदेव (3) चोखामेळा (4) एकनाथ
57. शिवाजी महाराजांनी राज्यव्यवहारासाठी तयार करवून घेतलेला कोश कोणता ?
 (1) ज्ञानकोश (2) राज्यव्यवहारकोश (3) आज्ञापत्र (4) चरित्रकोश
58. अर्वाचीन मराठीतील पहिले आत्मचरित्र कोणते ?
 (1) माझे आत्मवृत्त (2) आमच्या आयुष्यातील आठवणी
 (3) अरुणोदय (4) स्मृतिचित्रे
59. 'अरबी भाषेतील सुरस आणि चमत्कारिक गोष्टी' मराठीत कोणी आणल्या ?
 (1) कृष्णशास्त्री चिपळूणकर (2) विष्णुशास्त्री चिपळूणकर
 (3) स० का० छत्रे (4) ह० ना० आपटे
60. साबुदाणा हा शब्द कोणत्या भाषेतून आला ?
 (1) कानडी (2) गुजराथी (3) पोर्तुगीज (4) पंजाबी
61. महाभारतातील व्यक्तिरेखांविषयी समाजशास्त्रीय विश्लेषण मराठीत कोणी केले आहे ?
 (1) रा० गो० भांडारकर (2) इरावती कर्वे
 (3) बाळशास्त्री हरदास (4) चिं० वि० वैद्य

62. केशव सुतांपासून मराठी कवितेत आलेले एक वैशिष्ट्य म्हणजे :
- (1) आत्मविलोपन (2) आत्मलेखन (3) वस्तुनिष्ठ निवेदन (4) आत्मप्रदर्शन
63. पुढीलपैकी कोणत्या कादंबरीचे नाट्यरूपांतर केले गेले ?
- (1) धत्र (2) बंधनाच्या पलीकडे
(3) गारंबीचा बापू (4) आम्ही भगीरथाचे पुत्र
64. 'महाराष्ट्र ज्ञानकोशा' चे संपादन कोणी केले आहे ?
- (1) पं० सिद्धेश्वरशास्त्री चित्राण (2) तर्क० लक्ष्मणशास्त्री जोशी
(3) डॉ० श्रीधर व्यंकटेश केतकर (4) डॉ० विजया वाड
65. 'डोगरीच्या तुरुंगातील आमचे १०१ दिवस' हे अनुभव कथन कोणाचे ?
- (1) गो० ग० आगरकर (2) बाबा पदमनजी
(3) वि० रा० शिंदे (4) लीलाबाई पटवर्धन
66. 'पूर' हा ग्रामवाचक शब्द गावाच्या नावास लावताना कसा लिहावा ?
- (1) मिश्रित (2) न्हस्वान्त (3) दीर्घोपानय (4) रफारयुक्त
67. भारतीय भाषांच्या वर्गीकरणाचे काम कोणी केले ?
- (1) ग्रिअर्सन (2) विल्यम जोन्स (3) चॉम्स्की (4) ब्लूमफील्ड
68. पुढीलपैकी कोणत्या कवीने 'रुक्मिणीस्वयंवर' रचले नाही ?
- (1) एकनाथ (2) नरेंद्र (3) नामदेव (4) विट्ठल वीडकर
69. 'सुसंगति सदा घडो, सुजनवाक्य कानी पडो
कलंक मातिचा झडो, विषय सर्वथा नावडो'
हे चरण कोणत्या काव्यरचनेतील आहेत ?
- (1) मनाचे श्लोक (2) भागीरथी स्तोत्र
(3) व्यंकटेश स्तोत्र (4) श्लोक कैकावलि
70. 'घनःश्याम सुंदरा' ही भूपाळी कोणी रचली ?
- (1) परशराम (2) सगनभाऊ (3) होनाजी (4) अनंत फंदी

71. 'शिवछत्रपतींचे सप्तप्रकरणात्मक चरित्र' हा बखर कोणी लिहिली ?
 (1) कृष्णाजी अनंत सभासद (2) कृष्णाजी शामराव
 (3) रघुनाथ यादव चित्रगुप्त (4) मल्हार रामराव चिटणीस
72. ताराबाई शिंदेलिखित निबंध पुढीलपैकी कोणता ?
 (1) स्त्रीविद्याभ्वास निबंध (2) स्त्रीपुरुष तुलना
 (3) विधवाश्रुमार्जन (4) स्त्रीधर्मनीति
73. झोपडपट्टीतील जीवनावारीले जयवंत दळवी यांची कादंबरी कोणती ?
 (1) हातभट्टी (2) वस्ता वाढते आहे
 (3) चक्र (4) माहीमची खाडी
74. म० फुले, शाहू छत्रपती, स्वा० सावरकर यांची अभ्यासपूर्ण चरित्रे लिहिणारे चरित्रकार पुढीलपैकी कोण ?
 (1) अ० का० प्रिद्योळकर (2) द० न० गोखले
 (3) धनंजय कीर (4) श्री० के० क्षीरसागर
75. पुढीलपैकी चरित्रात्मक कादंबरी कोणती ?
 (1) बनगरवाडी (2) आनंदीगोपाळ (3) कोंडुरा (4) सिंहासन
76. 'ठण ठण पाळ' या टोपणनावाने मराठीत विनोदी लेखन कोणी केले आहे ?
 (1) प्र० के० अत्रें (2) जयवंत दळवी
 (3) वसंत सबनीस (4) द० मा० भिरासदार
77. विनोबाजी भावे यांच्या कोणत्या ग्रंथाची रचना तुरुंगात झाली ?
 (1) मधुकर (2) स्वराज्यशास्त्र (3) गीताई (4) गीता प्रवचने
78. पुढीलपैकी कोणता काव्यसंग्रह इंदिरा संत यांचा नाही ?
 (1) शेला (2) मेंदी (3) रंगबावरी (4) जिप्सी
79. संस्कृत, ग्रीक, व लॅटिन या भाषांमधीले साम्य पाहून त्यांचे मूळ एक असावे, हा विचार कोणी मांडला ?
 (1) चॉम्स्की (2) रा० गो० भांडारकर
 (3) सर विल्यम जोन्स (4) मैक्समुल्लर

80. प्रयोगाचे मुख्य प्रकार किता ?
 (1) दोन (2) चार (3) तीन (4) सहा
81. यादवकालीन मराठी भाषेचे अस्सल स्वरूप टिकविण्याचे श्रेय कोणत्या संप्रदायाचे ?
 (1) महानुभाव (2) दत्त (3) वारकरी (4) सूफी
82. रामदासांच्या उपदेशाचे वेगळेपण कोणत्या शब्दाने निर्देशित केले जाते ?
 (1) शास्त्रीय ज्ञान (2) गृह विज्ञान (3) प्रपंच विज्ञान (4) आत्म ज्ञान
83. 'बालबोध' हा ग्रंथ एकनाथ समकालीन कोणत्या कवीने लिहिला ?
 (1) त्र्यंबकराज (2) लोलिंळराज (3) शिवकल्याण (4) दासोपंत
84. पुढीलपैकी कोणत्या कवीने चंपुकाव्य लिहिले ?
 (1) श्रीधर (2) रघुनाथ पंडित (3) निरंजन माधव (4) मोरोपंत
85. फिरत्या रंगमंचाचा सुरुवात मराठीत कोणत्या नाटकापासून झाली ?
 (1) आंथळ्यांची शाळा (2) रायगडाला जेव्हा जाग येते !
 (3) तो मी नव्हेच (4) सखाराम बाईंडर
86. लक्ष्मीबाई टिळक यांचे आत्मचरित्र पुढीलपैकी कोणते ?
 (1) स्मृतिगंध (2) स्मरणसाखळी (3) स्मृतिचित्रे (4) स्मरणयात्रा
87. 'मुंबई दिनांक' या कादंबरीचे लेखक कोण ?
 (1) जयवंत दळवी (2) अरुण साधू
 (3) भाऊ पाध्ये (4) मधु मंगेश कर्णिक
88. 'फुलराणी' कवितेतून बालकवींची कोणती वृत्ती विशेषत्याने प्रकट होते ?
 (1) चिंतनशीलता (2) निसर्गातील प्रेमभावनेचे आकर्षण
 (3) सामाजिकता (4) क्रीडावृत्ती
89. विभावरी शिरूरकर यांच्या 'बळी' या कादंबरीचा विषय कोणता ?
 (1) विधवांची दुःखे (2) कामगारांचे प्रश्न
 (3) गुन्हेगारांची समस्या (4) कुष्ठरोग्यांचा समस्या

90. 'मधु मागशी माइया सख्या परी, मधुघटचे रिकामे पडता धरा' या काव्यपंक्ता कोणच्या ?
 (1) मा० रा० तांबे (2) यशवंत (3) माधव जूलियन (4) 'बी'
91. गंगाधर नाडगीक यांचे आत्मचरित्र पुढीलपैका कोणाते ?
 (1) आठवणींचे पक्षा (2) एक झाड दोन पक्षी
 (3) एका मुंगीचे महाभारत (4) माझी जीवनगाथा
92. 'माझा प्रवास' या ग्रंथाचे कर्ते कोण ?
 (1) गोडसे भटजी (2) पं० महादेवशास्त्री जोशी
 (3) काका कालेलकर (4) शं० वा० किलोस्कर
93. संस्कृतातून जसेच्या तसे मराठीत आलेल्या शब्दांचा कोणत्या नावाने संबोधतात ?
 (1) तद्भव शब्द (2) परिवर्तित शब्द
 (3) तत्सम शब्द (4) साधित शब्द
94. 'स, ला, ते; स, ला, ना, ते' हे प्रत्यय कोणत्या विभक्तीचे आहेत ?
 (1) तृतीया (2) पंचमी (3) द्वितीया (4) षष्ठी
95. 'गीत रामायणा' चे कर्ते कोण ?
 (1) व्यंकटेश माडगूळकर (2) ग० दि० माडगूळकर
 (3) श्रीधर माडगूळकर (4) सुधीर फडके
96. स्त्रियांची परवशता चित्रित करणारी हरिभाऊ आपटे यांची कादंबरी कोणती ?
 (1) उषःकाल (2) गड आला पण सिंह गेला
 (3) पण लक्ष्यात कोण घेतो ! (4) मधली स्थिती
97. मराठयांची बखर ..... यांनी लिहिला।
 (1) कृष्णाजी अनंत सभासद (2) रघुनाथ यादव चित्रे
 (3) कृष्णाजी शामराव (4) ग्रँट डफ
98. राजनीती शिकविणारा मध्ययुगीन मराठीतील ग्रंथ कोणता ?
 (1) सभासदाची बखर (2) होळकरांची कैफियत
 (3) आज्ञापत्र (4) भाऊसाहेबांची बखर

99. वर्णविषयक ध्वनिप्रक्रियेचे (metathesis) उदाहरण पुढीलपैकी कोणते ?
 (1) मशहूर – महशूर (2) सप्त – सात
 (3) पर्यंक – पलंग (4) त्रिवाटिका – तिकटी
100. 'साहित्य सम्राट' म्हणून कोणास ओळखले जाते ?
 (1) न० चिं० केळकर (2) द० के० केळकर
 (3) अशोक केळकर (4) वि० स० खांडेकर
101. अभिधा, व्यंजना, लक्षणा यांचा निर्देश कोणत्या शब्दाने केला जातो ?
 (1) काव्यघटक (2) शब्दशक्ती (3) शब्दगुण (4) शब्दविशेष
102. काव्यास्वादाचे 'ब्रह्मानंदसहोदर' असे वर्णन कोणी केले आहे ?
 (1) दण्डी (2) भट्टनायक (3) विश्वनाथ (4) भरत
103. मर्दकरांच्या कवितेचा लक्षणीय विशेष कोणता ?
 (1) अलंकार प्राचुर्य (2) यमकप्रियता (3) नवी प्रतिमासृष्टी (4) भावोत्कटता
104. पुढीलपैकी कोणता काव्यसंग्रह नामदेव ढसाळ यांचा नाही ?
 (1) तुही यत्ता कंची (2) खेळ (3) विशाखा (4) गोलपिठा
105. 'तुका झालासे कळस' ही गौरवोक्ति कोणी केली ?
 (1) नामदेव (2) निळोबा (3) चोखामेळा (4) बहिणाबाई
106. मराठीतील पहिला निबंध कोणता ?
 (1) विद्या हेच बळ आहे (2) स्त्रीविद्याभ्यास निबंध
 (3) कुटुंब प्रवर्तननीती (4) मराठी व्याकरणावरीले निबंध
107. 'फुलामुलांचे कवी' असा उल्लेख कोणाचा केला जातो ?
 (1) बालकवी (2) यशवंत
 (3) ना० वा० टिळक (4) आनंदराव कृष्णाजी टेकाडे
108. रिपोर्टाजच्या माध्यमातून समाजाच्या विविध क्षेत्रांतील माणसांचे दर्शन कोणी घडविले आहे ?
 (1) बी० रघुनाथ (2) आनंद यादव (3) अनिल अवचट (4) प्रभाकर पाध्ये

109. लोकहितवादींची 'शतपत्रे' कोणत्या नियमकालिकांतून प्रसिद्ध झाली ?
 (1) इंदुप्रकाश (2) दर्पण (3) सुधारक (4) ज्ञानप्रकाश
110. ग्रंथचळवळीला वाहिलेले मराठीतील मासिक कोणते ?
 (1) अनुबंध (2) अंतर्नाद (3) ललित (4) मिळून सान्या जणा
111. कोणत्या काव्यात हंसपक्ष्याच्या मध्यस्थीने प्रेमकहाणी गुंफली आहे ?
 (1) रुक्मिणीस्वयंवर (2) सुभद्राचंपू (3) सुभद्राहरण (4) नलदमयंतीस्वयंवर
112. प्राचीन मराठी काव्याच्या आधारे साहित्यशास्त्राची मांडणा कोणी केला ?
 (1) के० ना० वाटवे (2) मा० गो० देशमुख
 (3) शं० गो० तुळपुळे (4) भारदेबुवा
113. पुढीलपैकी कोणता ग्रंथ कवी श्रीधर यांचा नाही ?
 (1) पांडव प्रताप (2) हरि विजय (3) श्रीराम विजय (4) आर्याभारत
114. पुढीलपैकी ..... हे काव्यप्रयोजन फक्त लेखकनिष्ठ आहे।
 (1) रंजन (2) आत्मविस्मृती (3) उपदेशप्राप्ती (4) आत्माविष्कार
115. दलित साहित्याचे व्यासपीठ म्हणून कोणते नियतकालिक ओळखले जाते ?
 (1) प्रतिष्ठान (2) नवभारत (3) अस्मितादर्श (4) पंचधारा
116. प्र० के० अत्रे यांचे वाङ्मयीन आत्मचरित्र कोणते ?
 (1) माझा नाटकी संसार (2) माझ्या साहित्यसेवेतील स्मृती
 (3) मी कसा झालो ? (4) माझं जीवन एक कादंबरी
117. 'बहु असोत सुंदर संपन्न की महा, प्रिय अमुचा एक महाराष्ट्र देश हा' हे गीत कोणी लिहिले आहे ?
 (1) वसंत बापट (2) विनायक
 (3) श्री० कृ० कोल्हटकर (4) रा० ग० गडकरी
118. बाबूराव बागूल यांचा कथा संग्रह पुढीलपैकी कोणता ?
 (1) मरण स्वस्त होत आहे (2) बेनवाड
 (3) झुलवा (4) दौंडी

119. महर्षी धोंडो केशव कर्वे यांच्या जीवनावर आधारित नाटक कोणते ?
 (1) हिमालयाची सावली (2) सूर्यास्त (3) नटसम्राट (4) संध्याछाया
120. 'धुक्यातून लाल तान्याकडे' हे प्रवासवर्णन ..... यांनी लिहिले।
 (1) गंगाधर गाडगीळ (2) माधव गडकरी (3) अनंत काणेकर (4) रमेश मंत्री
121. शब्दाच्या अर्थदृष्ट्या लघुतम घटकास काय म्हणतात ?
 (1) वाक्यांश (2) स्वनिम (3) अवयव (4) पदिम
122. 'महाराष्ट्र महोदयाचा अग्रदूत' असे वर्णन कोणत्या संताचे केले जाते ?
 (1) भानुदास (2) नामदेव (3) निळोबा (4) एकनाथ
123. दलित जीवनाचे दर्शन पुढीलपैकी कोणत्या कथासंग्रहातून प्रथम घडविले गेले ?
 (1) तडीपार (2) उपेक्षितांचे अंतरंग
 (3) बरबाद्या कंजारी (4) मातरिवालची माती
124. गोविंद बल्लाळ देवले यांचे स्वतंत्र समस्याप्रधान नाटक कोणते ?
 (1) शापसंभ्रम (2) संशयकल्लोव (3) विक्रमोर्वशीय (4) शारदा
125. तुकारामांचे अभंग कोणी लिहून काढले ?
 (1) एकनाथ (2) दासोपंत (3) संताजी जगनाडे (4) आवली
126. 'कलेच्या मात्रे हेतुसंशोधनाचा गुप्त पोलीस लावू नये,' असे मत कोणी प्रकट केले आहे ?
 (1) द० के० केळकर (2) न० चिं० केळकर
 (3) अशोक केळकर (4) वा० ले कुलकर्णी
127. चोखामेळा या आपल्या शिल्याची समाधी कोणी बांधली ?
 (1) चांगदेव (2) ज्ञानदेव (3) नामदेव (4) निवृत्तिनाथ
128. Lyrics हा इंग्रजीतील काव्य प्रकार मराठीत आणण्याचा पहिला प्रयत्न कोणाचा ?
 (1) म० मो० कुंटे (2) वि० मो० महाजनी (3) गणेशशास्त्र लेले (4) बालकवी
129. 'मराठी भाषेचे पाणिनी' असा गौरव ..... यांचा केला गेला।
 (1) विष्णुशास्त्री चिपळूणकर (2) दादोबा पांडुरंग तखडकर
 (3) मेजर कैन्डी (4) दत्रो वामन पोतदार

130. रामजोशी यांच्या 'सुंदरा मनामधि भरली' या लावणीतून कोणत्या रसाचा प्रत्यय येतो ?
 (1) करुण (2) शृंगार (3) वीर (4) भक्ती
131. गो० ग० आगरकर यांनी ..... हे नियमकालिक सुरू केले।
 (1) दर्पण (2) केसरी (3) सुधारक (4) प्रभाकर
132. मराठीतील अद्भुतरम्य कादंबऱ्यांचे वळण कोणत्या कादंबरीच्या नावाने निर्देशिले जाते ?
 (1) मधली स्थिती (2) उषःकाल (3) मुक्तामाला (4) यमुनापर्यटन
133. 'अनंत अमुची ध्येयासक्ती अनंत अन आशा किनारा तुला पामराला' या पंक्ती कोणत्या कवितेतील आहेत ?
 (1) कोलंबसाचे गर्वगीत (2) सागरा प्राण तळमळला
 (3) रूद्रास आवाहन (4) नवा शिपाई
134. 'मी मराठी भाषेचा शिवाजी आहे,' असा स्वतःचा उल्लेख कोणी केला आहे ?
 (1) कृष्णशास्त्री चिपळूणकर (2) बाळ गंगाधर टिळक
 (3) विष्णुशास्त्री चिपळूणकर (4) शिवराम महादेव परांजपे
135. मराठीत मुक्तदांदात्मक लेखनाचा सुरुवात ..... यांनी केली०
 (1) शरच्चंद्र मुक्तिबोध (2) बा० सी० मर्डेकर (3) अनिल (4) विंदा करंदीकर
136. पुढीलपैकी कोणता कथासंग्रह जी० ए० कुळकर्णी यांचा नाही ?
 (1) सांजशकुन (2) पिंगळावेळ (3) गावाकडच्या गोष्टी (4) हिरवे राणे
137. 'नाच ग घुमा' या आत्मचरित्राच्या लेखिका कोण ?
 (1) आनंदीबाई शिर्के (2) हंसा वाडकर (3) माधवी देसाई (4) विद्या बाळ
138. भरताने सांगितलेली रसाचा कसोटी कोणती ?
 (1) आवाहनक्षमता (2) आस्वाद्यता (3) आनंददायकता (4) भावोत्कटता
139. क्रांती हा रस कोणी सुचविला ?
 (1) विश्वनाथ (2) आचार्य जावडेकर (3) साने गुरुजी (4) वि० दा० सावरकर
140. पानपतावर लिहिलेली कोणती बखर वाङ्मयगुणदृष्ट्या श्रेष्ठ समजली जाते ?
 (1) पाणिपतची बखर (2) होळकरांची कैफियत
 (3) भाऊसाहेबांचा कैफियत (4) भाऊसाहेबांची बखर

141. केवळ समीक्षेला वाहिलेले मराठी नियतकालिक कोणते ?
 (1) झंकार (2) आलोचना (3) अनुबंध (4) छंद
142. एकनाथांचा कोणता अपूर्ण ग्रंथ गावणाने पूर्ण केला ?
 (1) एकनाथ भागवत (2) रुक्मिणी स्वयंवर (3) चतुःश्लोकी भागवत (4) भावार्थ रामायण
143. काव्यशास्त्राच्या सर्वांगीण अभ्यासाला मराठीत कोणत्या ग्रंथामुळे प्रारंभ झाला ?
 (1) भारतीय साहित्यशास्त्र (2) काव्यालोचन
 (3) मराठीचे साहित्यशास्त्र (4) अभिनव काव्य प्रकाश
144. व० मो० पुरंदरे यांनी ..... हे चरित्र लिहिले ?
 (1) छत्रपती शिवाजी महाराज (2) राजा शिवछत्रपती
 (3) श्री शिवछत्रपती (4) शिवछत्रपतींचे सप्तप्रकरणात्मक चरित्र
145. 'हैम्लैट' नाटकाचे 'विकारविलसित' हे मराठी रूपांतर ..... यांनी केले ?
 (1) महादेवशास्त्री कोल्हटकर (2) विनायक जनार्दन कीर्तने
 (3) गोपाळ गणेश आगरकर (4) रामचंद्र भीकाजी गुंजीकर
146. .... यांनी तुकारामांना काव्य करण्याची आज्ञा केली ?
 (1) ज्ञानदेव (2) बाबाजी चैतन्य (3) एकनाथ (4) नामदेव
147. ग्रामीण कथाकार म्हणून पुढीलपैकी कोण ओळखले जातात ?
 (1) श्री० म० माटे (2) बाबूराव बागूल (3) आनंद यादव (4) वामन चोरघडे
148. महानुभावांनी चक्रधरांना कोणता अवतार मानले आहे ?
 (1) मानवावतार (2) दवडण्याचा अवतार (3) परमेश्वरावतार (4) दशावतार
149. मराठीत दिवाळी अंकाची प्रथा कोणत्या मासिकाने सुरू केली ?
 (1) मनोरंजन (2) करमणूक (3) किलोस्कर (4) वसंत
150. ज्ञानदेवांची समाधी कोणत्या गावा आहे ?
 (1) देहू (2) आळंदी (3) मंत्रळवेढा (4) पैठण

अभ्यर्थियों के लिए निर्देश

(इस पुस्तिका के प्रथम आवरण-पृष्ठ पर तथा ओ० एम० आर० उत्तर-पत्र के दोनों पृष्ठों पर केवल नीली/काली बाल-प्वाइंट पेन से ही लिखें)

1. प्रश्न पुस्तिका मिलने के 10 मिनट के अन्दर ही देख लें कि प्रश्नपत्र में सभी पृष्ठ मौजूद हैं और कोई प्रश्न छूटा नहीं है। पुस्तिका दोषयुक्त पाये जाने पर इसकी सूचना तत्काल कक्ष निरीक्षक को देकर सम्पूर्ण प्रश्नपत्र की दूसरी पुस्तिका प्राप्त कर लें।
2. परीक्षा भवन में लिफाफा रहित प्रवेश-पत्र के अतिरिक्त, लिखा या सादा कोई भी खुला कागज साथ में न लायें।
3. उत्तर-पत्र अलग से दिया गया है। इसे न तो मोड़ें और न ही विकृत करें। दूसरा उत्तर-पत्र नहीं दिया जायेगा। केवल उत्तर-पत्र का ही मूल्यांकन किया जायेगा।
4. अपना अनुक्रमांक तथा उत्तर-पत्र का क्रमांक प्रथम आवरण-पृष्ठ पर पेन से निर्धारित स्थान पर लिखें।
5. उत्तर-पत्र के प्रथम पृष्ठ पर पेन से अपना अनुक्रमांक निर्धारित स्थान पर लिखें तथा नीचे दिये वृत्तों को गाढ़ा कर दें। जहाँ-जहाँ आवश्यक हो वहाँ प्रश्न-पुस्तिका का क्रमांक तथा सेट का नम्बर उचित स्थानों पर लिखें।
ओ० एम० आर० पत्र पर अनुक्रमांक संख्या, प्रश्न-पुस्तिका संख्या व सेट संख्या (यदि कोई हो) तथा प्रश्न-पुस्तिका पर अनुक्रमांक संख्या और ओ० एम० आर० पत्र संख्या की प्रविष्टियों में उपरिलेखन की अनुमति नहीं है।
7. उपर्युक्त प्रविष्टियों में कोई भी परिवर्तन कक्ष निरीक्षक द्वारा प्रमाणित होना चाहिये अन्यथा यह एक अनुचित साधन का प्रयोग माना जायेगा।
8. प्रश्न-पुस्तिका में प्रत्येक प्रश्न के चार वैकल्पिक उत्तर दिये गये हैं। प्रत्येक प्रश्न के वैकल्पिक उत्तर के लिये आपको उत्तर-पत्र की सम्बन्धित पंक्ति के सामने दिये गये वृत्त को उत्तर-पत्र के प्रथम पृष्ठ पर दिये गये निर्देशों के अनुसार बाल-प्वाइंट पेन से गाढ़ा करना है।
9. प्रत्येक प्रश्न के उत्तर के लिये केवल एक ही वृत्त को गाढ़ा करें। एक से अधिक वृत्तों को गाढ़ा करने पर अथवा एक वृत्त को अपूर्ण भरने पर वह उत्तर गलत माना जायेगा।
10. ध्यान दें कि एक बार स्याही द्वारा अंकित उत्तर बदला नहीं जा सकता है। यदि आप किसी प्रश्न का उत्तर नहीं देना चाहते हैं, तो सम्बन्धित पंक्ति के सामने दिये गये सभी वृत्तों को खाली छोड़ दें। ऐसे प्रश्नों पर शून्य अंक दिये जायेंगे।
11. रफ कार्य के लिये इस पुस्तिका के मुखपृष्ठ के अंदर वाला पृष्ठ तथा अंतिम खाली पृष्ठ का प्रयोग करें।
12. परीक्षा के उपरान्त केवल ओ० एम० आर० उत्तर-पत्र ही परीक्षा भवन में जमा करें।
13. परीक्षा समाप्त होने से पहले परीक्षा भवन से बाहर जाने की अनुमति नहीं होगी।
14. यदि कोई अभ्यर्थी परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग करता है, तो वह विश्वविद्यालय द्वारा निर्धारित दंड का/की भागी होगा/होगी।

